

**Zapisnik 34 seje UO in NO ZSK, ki je v torek, 25. 8. 2026, ob 9. uri, potekala videokonferenčno preko Zooma.**

Prisotni so bili vsi člani Upravnega odbora ZSK – mag. Matjaž Eržen, Matej Jazbinšek, Luana Malec, Urška Lobnikar Paunović, Irena Škvarč, Sonja Žakelj – in vsi člani nadzornega odbora ZSK – mag. Uroš Mlinar, mag. Patricija Višnjevec, Maja Vunšek. Sejo je vodil predsednik ZSK.

**Dnevni red**

1. Sprejem dnevnega reda 34 seje.
2. Obravnava in sprejem zapisnika 33. seje UO in NO ZSK.
3. Poročilo predsednika ZSK za obdobje med 33. in 34. sejo UO in NO ZSK.
4. Poročilo o poteku razpisa za sofinanciranje udeležbe direktorjev splošnih knjižnic na mednarodnih dogodkih v letu 2026.
5. Obravnava predloga Aktiva direktorjev OOK za vzpostavitev dodatnega poslovnega modela za izposajo elektronskih knjig.
6. Obravnava prispelih vlog za podporo oziroma pripravo predlogov za Čopove nagrade 2026.
7. Predlog za ponovno aktiviranje delovne skupine za pripravo smernic za organizacijo prireditev in dogodkov v splošnih knjižnicah.
8. Razno:
  - poročilo o uresničevanju sklepov 33. seje UO in NO ZSK v zvezi s spremembami Pravilnika o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti;
  - nadaljevanje izobraževanja direktorjev v letu 2026 in priprava Akademije ZSK za permanentno izobraževanje vodstvenih kadrov;
  - informacija o pripravah na izvedbo raziskave SentoBib.

---

## **Ad 1) Sprejem dnevnega reda**

Predsednik je predstavil predlog dnevnega reda in dodatne vsebine, predvidene v okviru točke Razno.

Luana Malec je predlagala razširitev dnevnega reda z obravnavo ustanovitve oziroma aktiviranja delovne skupine, ki bi se ukvarjala s področjem prireditev in dogodkov v splošnih knjižnicah ter pripravila ustrezne strokovne smernice. Predlog je bil uvrščen kot samostojna 7. točka, prvotna točka Razno pa je postala 8. točka.

### **SKLEP 1:**

Upravni in Nadzorni odbor ZSK sprejmeta predlagani dnevni red 34. seje z dopolnitvijo Luane Malec.

---

## **Ad 2) Obravnava in sprejem zapisnika 33. seje UO in NO ZSK**

Predsednik je povedal, da so člani osnutek zapisnika 33. seje v predpisanem roku po končani seji. Na posredovani zapisnik ni prejel pripomb, predlogov za spremembe ali dopolnitev. Tudi na seji dodatnih pripomb ni bilo.

### **SKLEP 2:**

Upravni in Nadzorni odbor ZSK sprejmeta zapisnik 33. seje UO in NO ZSK brez pripomb.

Zapisnik se objavi med gradivi na spletni strani Združenja.

---

## **Ad 3) Poročilo predsednika ZSK za obdobje med 33. in 34. sejo UO in NO ZSK**

Predsednik je predstavil bistvene aktivnosti Združenja v obdobju med sejama. Posebej je poročal o sestanku na Ministrstvu za kulturo z državno sekretarko Uršulo Menih Dokl in Viljemom Lebnom, vršilcem dolžnosti direktorja Direktorata za kulturno dediščino.

Predsednik je o sestanku na Ministrstvu povedal, da je v razpravi bila največja pozornost namenjena financiranju splošnih knjižnic in knjižničnega sistema. Predsednik je gostitelja opozoril, da podatki kažejo dolgoročneje zmanjševanje realne vrednosti sredstev za knjižnično dejavnost. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje izhodišč, ki jih Ministrstvo uporablja pri načrtovanju financiranja.

Člani so se v razpravi na poročilo zanimali za potek in še ostale vsebine sestanka na Ministrstvu ter odnos novega vodstva do vprašanj splošnih knjižnic. Predsednik je poročal, da je bil del razprave namenjen tudi kompetenčnim centrom in njihovi umestitvi v sistem splošnih knjižnic. Gostitelja je opozoril, da so se posamezni kompetenčni centri v praksi izkazali kot učinkovita oblika razvoja in prenosa dobrih praks na nacionalno raven, zato bo treba njihov pomen ustrezno strokovno utemeljiti tudi v nadaljnjih pogovorih z Ministrstvom.

Ob zaključku sestanka sta obe strani izrazili pričakovanje, da bo dialog potekal tudi v prihodnje, saj je zaradi vprašanj financiranja in drugih odprtih sistemskih tematik jeseni potrebno nadaljevanje intenzivnega dialoga z Ministrstvom za kulturo.

### **SKLEP 3:**

Upravni in Nadzorni odbor ZSK se seznani s poročilom predsednika o delu Združenja med 33. in 34. sejo ter ga sprejmeta na znanje.

---

## **Ad 4) Poročilo o poteku razpisa za sofinanciranje udeležbe direktorjev splošnih knjižnic na mednarodnih dogodkih v letu 2026**

Predsednik je pojasnil, da na objavljeni razpis za sofinanciranje udeležbe direktorjev na mednarodnih strokovnih dogodkih, kljub dovolj dolgemu obdobju objave, ni bilo prijav. Ker so sredstva za sofinanciranje namensko zagotovljena v letnem programu dela ZSK in s pogodbo, ki jo ima ZSK sklenjeno z Ministrstvom za kulturo, je predlagal, da se uporabijo za delno sofinanciranje udeležbe

šestih direktorjev oziroma direktoric na strokovni ekskurziji v danske knjižnice, izvedeni v okviru projekta Erasmus+.

V razpravi je bil predlog soglasno podprt. Poudarjeno je bilo, da je bila možnost prijave na razpis zagotovljena vsem direktorjem članic ZSK, sredstva pa je smiselno namensko in racionalno porabiti. Udeleženci ekskurzije so pridobljena znanja in dobre prakse dolžni prenašati tudi v širši sistem splošnih knjižnic.

Člani so ob tem predlagali, da se v prihodnje razpis objavi že v začetku koledarskega leta in določi jasen končni rok za prijavo. Tako bo po poteku roka mogoče pravočasno odločati o morebitni drugačni namenski porabi neizkoriščenih sredstev.

#### **SKLEP 4:**

Upravni odbor ZSK soglaša, da se razpoložljiva sredstva, namenjena sofinanciranju udeležbe direktorjev splošnih knjižnic na mednarodnih dogodkih v letu 2026, zaradi odsotnosti prijav na objavljeni razpis namenijo za delno sofinanciranje udeležbe šestih direktorjev oziroma direktoric splošnih knjižnic na strokovni ekskurziji v danske knjižnice, izvedeni v okviru projekta Erasmus+.

Končno formulacijo sklepa pripravi Patricija Višnjevec, predsednik ZSK pa izvede potrebne postopke z vključenimi knjižnicami.

#### **Dogovor:**

Razpis za leto 2027 se objavi v začetku leta in določi jasen rok za prijavo.

---

### **Ad 5) Obravnava predloga Aktiva direktorjev OOK za vzpostavitev dodatnega poslovnega modela za izposojanje elektronskih knjig**

Predsednik je predstavil predlog Aktiva direktorjev OOK za vzpostavitev dodatnega poslovnega modela v okviru platforme COBISS Ela. Namen dodatnega modela je omogočiti vključitev tudi tistih založnikov, ki zaradi pogodbenih ali drugih pravnih omejitev ne morejo uporabljati sedanjega, primarnega modela izposoje e-knjig. Z dodatnim modelom bi se pomembno razširila ponudba naslovov e-knjig na portalu Cobiss Ela.

V dodatnem modelu bi Združenje splošnih knjižnic prevzelo funkcijo agregatorja in od založnikov pridobivalo licence, ki bi bile nato na voljo uporabnikom v vseh članicah Združenja. Po oceni Aktiva direktorjev OOK za izvajanje modela ni treba ustanavljati nove pravne osebe, saj se lahko aktivnosti izvajajo v okviru obstoječe organiziranosti ZSK.

Aktiv direktorjev OOK je ocenil letne stroške izvajanja dodatnega modela na približno 5.600 EUR in predlagal njihovo pokrivanje s članarino članic ZSK. Obstoječi model bi tudi v prihodnje ostal primarni model, dodatni pa bi pomenil možnost za razširitev ponudbe e-knjig. Hkrati z uvedbo dodatnega poslovnega modela se bo optimiziral postopek obračuna izposojenih licenc e-knjig.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je treba poslovni model članicam na skupščini ZSK predstaviti čim bolj jasno in praktično, predvsem z vidika koristi za uporabnike in knjižnice ter razlik med obema modeloma. Predlagano je bilo, da model na skupščini podrobneje predstavi Luka Blažič.

Ker o višini članarine lahko odloča le skupščina ZSK, je bilo dogovorjeno, da Upravni odbor v tej fazi predlog obravnava in ga posreduje skupščini ZSK v obravnavo in sprejem.

### **SKLEP 5:**

Upravni in Nadzorni odbor ZSK se seznani s predlogom Aktiva direktorjev OOK za vzpostavitev dodatnega poslovnega modela za izposajo elektronskih knjig ter podpira, da se predlog skupaj s predlaganim načinom financiranja predstavi skupščini ZSK in ji ga posreduje v odločanje.

Cilj je, da bi ob potrditvi skupščine ZSK dodatni poslovni model postal operativen s 1. januarjem 2027.

---

## **Ad 6) Obravnava prispelih vlog za podporo oziroma pripravo predlogov za Čopove nagrade 2026**

Predsednik je predstavil dva predloga, ki sta prispela na naslov ZSK še pred sklicem 34. seje UO in NO ZSK. Medobčinska splošna knjižnica Žalec je Združenje zaprosila za pismo podpore kandidaturi direktorice **Jolande Železnik za Čopovo diplomu**, iz Goriške knjižnice Franceta Bevka pa smo prejeli pobudo, da ZSK kot predlagatelj kandidira **Ireno Škvarč za Čopovo diplomu 2026**.

Člani so soglasno ocenili, da je treba kandidaturo Jolande Železnik podpreti. Pri Ireni Škvarč je bilo poudarjeno njeno dolgoletno razvojno delo v Goriški knjižnici, delovanje na nacionalni ravni ter prispevek k povezovanju in razvoju splošnih knjižnic.

Razprava se je razširila tudi na Čopova priznanja. Člani so poudarili, da bi moralo Združenje kot osrednja povezovalna organizacija splošnih knjižnic vsako leto aktivno prepoznati posameznike, ki pomembno prispevajo k razvoju knjižnične in informacijske dejavnosti, in pravočasno pripraviti svoje candidature.

Za kandidata za **Čopovo priznanje 2026** je bil predlagan **Luka Blažiča iz Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto**, zlasti zaradi njegovega ključnega strokovnega in razvojnega prispevka pri vzpostavitvi ter razvoju sistema COBISS Ela. Dogovorjeno je bilo, da pri pripravi dokumentacije za kandidaturo sodeluje z novomeško knjižnico, kjer najbolje poznajo njegovo strokovno delo in dosežke.

Udeleženci seje so obravnavali tudi kandidaturo **Matjaža Stibilja** iz knjižnice **v Krškem za Čopovo priznanje**, ki jo je napovedala Urška Lobnikar Paunović. V kratki razpravi so ocenili, da lahko Združenje s pismom podpore napovedano kandidaturo.

### **SKLEP 6.1:**

Združenje splošnih knjižnic s pismom podpre kandidaturo Jolande Železnik za Čopovo diplomu 2026 in pripravi ustrezno pismo podpore.

### **SKLEP 6.2:**

Združenje splošnih knjižnic, kot predlagatelj kandidira Ireno Škvarč za Čopovo diplomu 2026. Pri pripravi potrebne dokumentacije sodeluje Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica.

### **SKLEP 6.3:**

Združenje splošnih knjižnic predlaga Luka Blažiča iz Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto za Čopovo priznanje 2026. Dokumentacija se pripravi v sodelovanju z njegovo matično knjižnico.

### **SKLEP 6.4:**

Združenje splošnih knjižnic podpre kandidaturo Matjaža Stibilja za Čopovo priznanje 2026 in na zaprosilo predlagatelja pripravi pismo podpore.

## **Dogovor:**

ZSK bo v prihodnjih razpisnih obdobjih aktivneje in pravočasno oblikoval lastne predloge kandidatov za Čopovo diplomu in Čopova priznanja. Predloge naj UO praviloma začne obravnavati najpozneje na eni od sej v prvi polovici leta.

---

## **Ad 7) Delovna skupina za pripravo smernic za organizacijo prireditev in dogodkov v splošnih knjižnicah**

Luana Malec je predstavila pobudo za oblikovanje smernic za načrtovanje in izvajanje prireditev v splošnih knjižnicah. Smernice naj bi knjižnicam pomagale pri določanju kriterijev za izbor dogodkov, presoji primernosti posameznih vsebin in nastopajočih ter pri ravnanju v primeru pritožb.

Kot neposredno izhodišče je predstavila nedavno izkušnjo v svoji knjižnici, ki je pokazala, kako hitro lahko odločanje o izvedbi posamezne prireditve postane strokovno, etično in javnokomunikacijsko zahtevno vprašanje.

V razpravi so prisotni poudarili predvsem dileme pri politično ali ideološko obarvanih dogodkih, vprašanje pluralnosti ter zagotavljanja verodostojnih informacij, prireditve z vsebinami, ki niso znanstveno utemeljene, razmejitev med programom knjižnice in zgolj oddajo prostora ter potrebo po jasnih notranjih postopkih odločanja.

Ugotovljeno je bilo, da je bila v okviru ZSK že oblikovana delovna skupina za pripravo podlag in strategije izvajanja prireditev v splošnih knjižnicah, ki je v preteklosti opravila del aktivnosti, nato pa je njeno delo zastalo. Zato ustanavljanje povsem nove skupine ni potrebno.

Člani so podprli ponovno aktiviranje in po potrebi kadrovsko osvežitev obstoječe skupine. Sestava naj bo dovolj heterogena, da bo upoštevala razlike med velikimi, srednjimi in manjšimi knjižnicami. Smiselno je vključiti tudi predstavnika oziroma predstavnico, ki je sodeloval/-a na strokovni ekskurziji na Danskem, kjer so udeleženci spoznali dobre prakse načrtovanja prireditev.

Končni rezultat dela naj bodo praktično uporabne **smernice za načrtovanje in izvajanje prireditev in dogodkov v splošnih knjižnicah**.

### **SKLEP 7:**

Ponovno se aktivira obstoječa delovna skupina ZSK za pripravo podlag in smernic za izvajanje prireditev v splošnih knjižnicah.

Obstoječi člani se pozovejo, da sporočijo, ali so pripravljeni nadaljevati delo. Po potrebi se skupina kadrovsko dopolni tako, da bo njena sestava strokovno in glede na velikost ter okolje knjižnic čim bolj raznolika.

Med ključne naloge skupine se uvrsti priprava smernic, ki bodo opredelile strokovna izhodišča in kriterije za načrtovanje ter izbor prireditev, ravnanje pri občutljivih oziroma spornih vsebinah in priporočene postopke ob pritožbah.

Predlog dokončne sestave skupine se pripravi za naslednjo sejo UO in NO ZSK.

---

## **Ad 8) Razno**

### **8.1 Pravilnik o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti**

Predsednik je člane seznanil z gradivom, ki ga je pripravila delovna skupina v okviru OOK v zvezi z vrednotenjem strokovnih in znanstvenih objav z domoznansko vsebino pri napredovanju v strokovne nazive.

Pojasnjeno je bilo, da gradivo odpira širše vprašanje razmerja med določbami pravilnika in navodili oziroma prakso Komisije za strokovne nazive. Po oceni delovne skupine za ustrežnejše vrednotenje domoznanskih strokovnih objav morda ni potrebna sprememba samega pravilnika, temveč predvsem drugačna in bolj dosledna uporaba obstoječih določb.

Člani so se strinjali, da ni smiselno hiteti z ločeno pobudo Ministrstvu za spremembo posamezne določbe pravilnika, dokler ni opravljena celovita obravnava gradiva.

### **DOGOVOR:**

Gradivo o vrednotenju domoznanskih in drugih strokovnih objav ter nadaljnje aktivnosti v zvezi s Pravilnikom o strokovnih nazivih se celovito obravnavajo na septembrski seji UO in NO ZSK. Do takrat se z dodatnimi pobudami za spremembo pravilnika počaka.

---

## **8.2 Nadaljevanje izobraževanja direktorjev in priprava Akademije ZSK**

Predsednik je opozoril na pripravljeni osnutek kompetenčnega modela za direktorje splošnih knjižnic, ki je bil predložen gradivu za 34. sejo. Dokument, ki je nastal kot delovno gradivo na podlagi pregleda obstoječih kompetenčnih modelov v splošnih knjižnicah in tujih strokovnih izhodišč, naj bi v prihodnje predstavljal osnovo za bolj sistematično in dolgoročno načrtovanje izobraževanja vodstvenih kadrov.

Poudarjeno je bilo, da se sestava direktorjev generacijsko spreminja in da vodenje knjižnic prevzemajo tudi posamezniki, ki imajo manj vodstvenih izkušenj oziroma so sploh prvič na vodstveni funkciji. Zato je smiselno vzpostaviti trajnejši sistem izobraževanja, ki bo upošteval različne ravni predznanja in potrebe direktorjev.

Kompetenčni model v tej fazi še ni sprejet dokument. Člani ga bodo do naslednje seje podrobneje pregledali in predlagali dopolnitve.

Na področju umetne inteligence bodo v letu 2026 izvedena še dodatna izobraževanja. Za ta namen so na voljo tudi sredstva Ministrstva za kulturo, ki jih bo ZSK v celoti izkoristil. Člani so bili seznanjeni tudi z možnostmi brezplačnih izobraževanj ter uporabo orodij, kot je izobraževanje Ekonomske fakultete s predstavitvijo uporabe UI orodij, ki jih razvija Google.

Predvideno je tudi nadaljevanje skupnega izobraževanja direktorjev ob skupščini ZSK, ki naj bi bila ponovno organizirana kot dvodnevno srečanje proti koncu leta. Izobraževalni program jesenske skupščine še ni pripravljen.

### **DOGOVOR:**

Člani UO in NO seje pregledajo osnutek kompetenčnega modela direktorjev in posredujejo predloge za dopolnitve, ki jih bomo obravnavali na septembrski seji UO in NO, ko se nadaljuje razprava o modelu in konceptu Akademije ZSK.

V letu 2026 se nadaljujejo izobraževanja s področja umetne inteligence, za katera se uporabijo razpoložljiva namenska sredstva.

Na septembrski seji se določi tudi termin skupščine oziroma dvodnevnega strokovnega srečanja ob koncu leta.

---

### 8.3 Informacija o raziskavi SentoBib

Predsednik je člane seznail z napredkom pri pripravi slovenskega vprašalnika SentoBib. Vprašalnik je vsebinsko in jezikovno prilagojen slovenskemu okolju ter je v zaključni fazi priprave za testiranje, ki se bo predvidoma izvedlo v treh knjižnicah, med njimi pa je prva na vrsti Cankarjeva knjižnica Vrhnika.

Posebna vrednost raziskave je možnost vključevanja tako uporabnikov kot neuporabnikov knjižnic ter pridobivanja podatkov o družbenih učinkih knjižnic. Raziskava omogoča tudi vključevanje otrok, mlajših od 15 let (njihova mnenja bodo posredovali starši), oblikovana pa so tudi vprašanja za vzgojitelje in učitelje, ki z našimi knjižničarji in bibliotekarji sodelujejo v biblopedagoških programih za vrtce in šole.

Načrtovano je testiranje vprašalnika v izbranih knjižnicah bo končano v letu 2026, v letu 2027 pa se bodo vse slovenske splošne knjižnice, ki se bodo odločile za to možnost raziskovanja mnenja lokalnega okolja od njihovem delovanju in vplivu, da se vključijo v evropski sistem SentoBib v letu 2027. Dodana vrednost te odločitve je v možnostih primerjav znotraj nacionalnega in evropskega okvirja.

Upravni in Nadzorni odbor sta se z informacijo seznaila.

---

Seja se je zaključila ob 11. uri, ko je bila končana obravnava vseh točk dnevnega reda.

**Zapisal:** mag. Igor Podbrežnik, predsednik ZSK.